

4° - ТАЕН МАЙСТОР

В четвърта степен, *Таен Майстор*, масонът преживява продължението на легендата за майстор Хирам след неговата смърт. Сложна алегория разкрива организацията на Братството и продължаването на Градежа след смъртта на неговия архитект. Основен акцент е съвестта, като глас на заобикалящата ни природата, откъдето човек е длъжен да черпи своето вдъхновение. Четвъртата степен в масонството характеризира разбирането, че съвестта е истинския съдия на човека. Практикувай мълчание и вярност. Масонът размишлява върху това, дали някой може да заповядва, ако не умее да се подчинява. Посветените в тази степен знаят, че задълженията не трябва да се изпълняват в очакване на награда - а в очакване на лично удовлетворение.

При ритуалното приемане на Чирак, очите му са закрити с черен плат, което му пречи да види работите в ложата, въпреки че тя е добре осветена, докато в четвърта степен Таен Майстор, главата му е закрыта с прозрачен воал, който частично покрива неговите очи, но пък ложата е само отчасти осветена. С други думи в първа степен ложата е напълно осветена, но кандидата не може да гледа, а в четвърта - кандидата частично може да гледа, но пък ложата е отчасти осветена.

Това което е важно тук е, че кандидата винаги желае да търси светлината разбирайки, че единствено тя го води по пътя към развитие и самоусъвършенстване. Масонът е убеден, че светлината превръща силуетите в образи, смътните очертания в ясни предмети и това е единствения начин той да опознае света около себе си. Нещо повече светлината го прави видим и за самия себе си. Как иначе бихме се огледали ние самите. Как бихме забелязали несъвършенствата си. И тук не става изобщо въпрос за физически, повърхностни проблеми. Светлината е алегория на възможността да надникнем зад физическата обвивка, зад външната опаковка, където се крие нашата истинска същност.

Четвърта степен е всъщност едно ново началото, начало на дълъг път и ето защо тук отново ни се напомня, че за да се движим успешно напред ни е нужна светлина. Решени да продължим развитието си и да преминем отвъд основните масонски добродетели, изучени в първите степени, ние поемаме нелек път всъщност и към самите себе си. А колко е трудно да видиш себе си ... Трябва ти определено още повече светлина, която можеш да получиш изучавайки масонската философия и разчитайки на силната подкрепа на братската верига.

В началото на дългия път след четвърта степен се изисква да търсим още по-упорито светлината, т.е. верния път към лична промяна, към все по-силно сливане с истинските морални и нравствени ценности, които ни доближават до съвършенството на Великия Архитект на Вселената. Всяка макар и малка стъпка в тази посока трябва да приемаме като голяма лична победа. Ето защо ритуалът на четвърта степен отново акцентира на зрението, т.е. на възможността да гледаме, или с други думи на стремежа ни да търсим светлината.

Вървейки по осветения път и вглеждайки се в света около нас масонското призвание е да търсим и намираме истината, т.е. да научаваме все повече за реалните ценности в живота. Истинското учене никога не е кресливо, не е шумно, далеч е от всяко парадиране. То изисква самовглъбяване, умение да се вглеждаме в себе си от страни и с готовност да насочваме светлината навътре към себе си. Към себе си за да видим неравностите и грапавините в нас, но тези които покриват душата ни. Този процес на самоусъвършенстване не изисква много приказки. Точно затова тайният майстор се стимулира да работи над своя камък и да практикува занаята в мълчание и вярност. Вярност към избрания път, вярност идеите на масонството, вярност към братската верига. Мълчание и вярност ! Колко просто е казано и в същото време какъв голям заряд предполага. В мълчание и вярност, бавно но сигурно дялкаме грапавините на своя си камък, подпомагани и направлявани от истинската масонска светлина.

Майсторът Масон е призван да обучава, да изисква и да командва, с други думи да осветява доколко може и пътя на своите братя. Той трябва да разчита на тяхното доверие и готовност да го следват в трудни моменти. Но дали можеш да командваш, без да умееш да се подчиняваш. Можеш ли да научиш някого на нещо, което ти самия не знаеш и не можеш. Умението да заповядваш, задължително предполага възможността да се подчиняваш. Та нали първото, на което се учим в масонството е да търсим и доверим на светлината. Това не значи ли, че всъщност ние се подчиняваме на идеите и философията на масонството. Подчинението

означава пълна отдаденост на определена кауза, липса на всякакво съмнение и наличие на безрезервно доверие. Източните философи илюстрират такова състояние със следния пример: да караш кола със затворени очи и твоят духовен учител да те направлява. Разбира се в нашите понятия духовния учител е Великият Архитект на Вселената, изразител на най-висшите човешки достойнства.

В четвърта степен ние трябва да размишляваме още веднъж за истинския смисъл на умението да се подчиняваш. Защото няма как да командваш, ако не знаеш какво се очаква от тези, от които очакваш подчинение. Разбира се командване и подчинение в тези разсъждения по-скоро са символ на вярата и готовността да търсиш и следваш своя масонски път. Всеки камък в общия градеж, освен, че тежи на мястото си, поддържа и много други. Така е и в масонските отношения - всеки трябва с доверие и пълна отдаденост да се подчинява т.е. да следва безрезервно избрания път и едновременно с това да помага т.е. да осветява доколкото може пътя на търсещите братя.

Ето защо едно от нещата, за които се разсъждаваме усилено в тази степен е отношението и връзката между командване и подчинение. Разбира се не в буквалния, профански смисъл, или поне не само.

Търсейки светлината за да очертава пътя ни, ние всъщност избираме реда пред хаоса, избираме да се подчиним на определена структура от нравствени и морални категории. Избираме средство, с помощта на което да имаме шанс да се променяме. Иначе хаоса предполага мрак, непрестанно лутане в безпътица и пълно безсмислие на съществуването. Преминавайки от него към определена подреденост, ние изначално приемаме, че реда предполага и правила, които трябва да се спазват и задължения, които трябва да се и изпълняват. Избирайки развитието пред безсмислието, ние трябва да приемаме правилата и задълженията далеч не в онзи профански смисъл на принуда и своеобразно насилие. В нашето масонско общество именно те са източника на онези възможности и сила, които предполагат свободата да се самоусъвършенстваме. Съзнателното изпълнение на задълженията на всеки масон се предполага, че постепенно с неговото израстване, се превръща във вътрешна необходимост, в интуитивно желание. Реда, правилата и задълженията вече не се възприемат като нещо, което трябва, а като нещо към което се стремим и бидейки такова то не изисква признание и похвали. Не потупване по рамото и награда се очаква за добре изпълнени ангажменти и не стимулите, в профанския смисъл, трябва да движат масона по пътя му към истината. Истинския стимул е стремежа към собствено развитие, в търсенето на стойностните ценности и масонството ни дава перфектната среда за това със своите идеи, философия, морални и нравствени норми и може би най-важното - подкрепата на братската верига, израз и колективен образ на съвършенството на Великият Архитект.

Развитието е живот, застой е смърт. Целта е само мотив за движение, красотата и мъдростта се крият именно в усъвършенстването. С достигането на майсторска степен, целта не е постигната. На тази степен на нас ни се дават необходимите знания и ., умения, с които да продължим напред, изглаждайки нашия камък с ясното съзнание, че той е малка част от общия градеж, но с голяма роля в неговата устойчивост и красота. Четвъртата степен е както ново начало, така и напомняне, че ние сме далеч от съвършенството и пред нас се открива първа дълъг път, изпълнен с трудности и предизвикателства.

В приемането в четвърта степен сетивата слух, вкус, докосване и мирис на кандидата изобщо не са изпитвани. Разрешено му е също частично виждане. Повече не са му нужни материалните сензори, за да разбере правилата, които управляват духовната светлина. Той е въведен в основни принципи на човечеството, които, разбрани, усъвършенстват неговия духовен живот. Това е първата крачка, която шотландският Масон прави към светлината на съвършенството.